СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 42. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 21. лютого, 1927. VOL. XXXV. No. 42. Jersey City, N. J., Monday, February 21. 1927. THREE CENTS

ЗАГАЛЬНЕ ВИЖИДАННЄ АКЦІЇ КУЛИДЖА ПРОТИ ФАРМЕРСЬКОГО БИЛА

НАЙРІЖНІЙШІ ПОЛІТИЧНІ ЧУТКИ ЗІ СЬОГО ПРИВОДУ.

ВАШИНГТОН, 18. лютого. — Президенти обох палат конгресу підписали вже фармерський бил Мекнарі-Гогена та вислали його до підпису президентови Кулиджови. Сей підпис тепер і став найважнійшим питанням американської політики. Всі політичні балачки й обертаються довкола сього питання.

Наперед розважають питанє, чи президент Кулидж заветує сей бил, як він був загрозив. Думка переважає, що він сповнить свою погрозу.

Відтак застановляються над тим, який вплив буде мати його вето на його популярність, яка прецінь буде важним чинником підчас президіяльних виборів.

Вороги фармерського закона кажуть, що президентови вето не лишень що не пошкодить, але ще йому політично поможе, бо навіть серед так званого „кукурузяного пояса" фармери станут за ним, не дивлячися на се вето. Зате знова декотрі републиканці попереджають президента перед ветом, кажучи, що він наробить собі таким ветом богато лиха, ба навіть може довести до основання третої партії, себто розламу в републиканській партії.

КОНГРЕС УХВАЛЮЄ ЗАКОН ПРО КОНТРОЛЮ НАД РАДІОМ — ЗАКОН ОБМЕЖУЄ РОЗСИЛКУ РАДІОВИХ ВІСТОК.

ВАШИНГТОН, 18. лютого. — Конґрес покінчив нині довгу боротьбу за право уряду до контролі над радіом. Конференція представників обох палат конгресу приняла саме спільний проект радіового закона, а відтак сей проект ухвалив сенат без ніякого спротиву.

Сей проект обмежує значно свободу приватних людий і підприємств у розсилці радіових вісток, музики, тощо. Уряд дістає широку контролю над радіом. Президент має встановити урядову комісію з 5 людий, яка має виконувати сю контролю. Закон далі зборонює монополь, себто збиранне радіового промислу в руки одного підприємства.

ОТВОРИЛИ НАЙБІЛЬШИЙ ТУНЕЛЬ В АМЕРИЦІ.

ДЕНВЕР, Колорадо, 18. лютого. — Нині отворено тут найдовший в Америці зелізничий тунель. Веде він крізь гору Джеймса та має близько 7 миль довжини. Збудував його інжинєр Мофет коштом 12 міліонів долярів. Будували його для приватних підприємців, які відтак думають винаняти сей тунель ріжним зелізницям.

Тунель отворено серед великої врочистости, підчас котрої висаджено динамітом послідний ладунок глини. Динаміт запалив президент Кулидж через натисненне електричного ґузика в Вашингтоні.

ЛІТАК ЗАЛЕТІВ У МОРЕ.

НЮ ЙОРК, 18. лютого. — На побереже, зване Айленд Біч, викинуло нині море крило й розбиту воздушну шрубу одного військового літака, яким військовий летун поручник Вилард Гарис вилетів з Мичел Філда, Лонґ Айленд, до Ленґлі Філд, коло Вашингтону. Їхав він з одним подорожним. Видно, підчас густої мраки літак залетів у море. З летунів нема ні сліду.

СТРАШНИЙ ВЧИНОК БЕЗРОБІТНОГО. — БАТЬКО ВБИВ РОДИНУ І СЕБЕ, ЩОБИ ВРАТУВАТИ ЇХ ВІД ГОЛОДУ.

ЮТИКА, Ню Йорк, 18. лютого. — В біднім домі найдено нині родину візника Гая М. Тейлора, зложену зі 7 осіб, неживими. Всі мали підрізане горло.

Поліція по докладнім слідстві прийшла до переконання, що батько родини забив свою рідню, а відтак себе. Душевним тлом страшного вчинку мала бути роспука на вид родини, голодуючої наслідком безробітя батька-хлібодавця.

МАЛОЛІТНИЙ ВБИЙНИК ПЕРЕД СУДОМ.

НЮ ЙОРК, 18. лютого. — Одинайцятьлітний хлопчина Михайло Понкрасов, що вбив підчас нападу на крамницю її властителя Голда, станув нині перед діточий суд у Джемейці. Судля став випитувати молодого виновника і з допитів показалося, що хлопчина має велику інтеліґенцію, але не має розвинених почувань ні моральних переконань. Він не відчував ніякого жалю за свій учинок. Суддя признав, що його повинні розслідити лікарі та відложив суд до слідуючої пятниці.

ВУГЛЕВА КОНФЕРЕНЦІЯ НІЧОГО НЕ ЗРОБИЛА.

МІЯМІ, Флорида, 18. лютого. — Вуглева конференція не зробила нині знова найменчого поступу в розвязці питання робітничої умови в копальнях мягкого вугля, та відложила дальші наради на другий тиждень. Богато делеґатів виїхало до Гавани. Нових виглядів на успіх конференції нема.

ЖЕРТВИ ПІВДЕННОГО ТОРНАДА ЧИСЛЯТЬСЯ НА ДЕСЯТКИ.

НЮ ОРЛІНС, Луїсіяна, 18. лютого. — Після урядових обчислень число жертв торнада в стейтах Луїсіяні, Місісіпі й Алабамі, що навістило сі стейти вчора сполудня, виносить 40 осіб вбитих та коло сотки тяжко ранених. Шкода в маєтку виносить коло 400,000 долярів. Значну частину жертв становлять Мурини, що погибли на плянтаціях у своїх легких хатках.

НОВИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД, 16. лютого. — Югославію навістив поновний страшний землетрус, який здемолював цілковито 26 домів та забив 96 людей. І цей землетрус обхопив на щастє рідко заселені місцевости, в противному разі жертви були би величезні.

НЕ ХОЧЕ ЗАЛИШИТИ ДОСЛІДІВ НАД ТРІЙЛИВИМИ ГАЗАМИ.

ЛОНДОН, 15. лютого. Премієр Болдвин відповів на інтерпеляцію послів з рамени Партії Праці, що Англія буде вести досліди над газами, бо вона не може зречися сего оборонного средства, коли други держави не зрікаються.

ДІЯМАНТОВИЙ ЮВИЛЕЙ.

Ню Йорк, 3. лютого. — Ашель і Рахеля Відимер, 95-літні молодята, обходили діямантовий ювилей свого супружа. Вони побралися в Києві 75 літ тому. Ашель читає ще без окулярів, не курить, але любить горівочку.

ХОЧУТЬ СПЛАЧУВАТИ ДОВГИ АМЕРИЦІ.

ПАРИЖ, 17. лютого. — Премієр Поанкаре готов платити Америці ту саму суму, яку Франція сплачує Англії титулом сплати воєнних довгів. Ходить тільки о те, щоби Америка згодилася на застереження з боку Франції, яким вона зобовязується сплачувати довги так довго, доки буде одержувати свої репарації від Німеччини.

35 УКРАЇНСЬКИХ СІЛЬРАД.

Щоб як найкраще обслужити нацменшості по радах, президія Курського губвиконкому ухвалила організувати 35 українських сільрад по тих районах губерний, де переважно українське населення. Українізацію сільрад буде переведено з бажання самого населення цих районів, висловленого на теперішніх звітних зборах. На випадок організації українських сільрад при волвиконкомах, потрібно організувати українські столи. В звязку з цим розробиться порядок провадити діловодство українською мовою.

ЗАПРОШЕННЯ АКАДЕМІЇ НАУК НА МІЖНАРОДНІЙ КОНҐРЕС.

Організаційне Бюро міжнародного конґресу у справах ґенетики, що має відбутись у вересні 1927 року в Берліні, надіслало до Всеукраїнської Академії Наук запрошення взяти участь в роботі конґресу.

112 БАНКРОЦТВ ЗА ДВА ТИЖНІ.

Протягом двох тижнів, які закінчилися 6. лютого, в Канаді було 112 банкроцтв. Найбільше банкроцтв було в провінції Квебек, а найменше в Алберті й Саскачевані.

ВЕЛИКА БОРОТЬБА СИЛАЧІВ.

Джов Стечер, король-силачів-борців після американської методи, буде боротися в понеділок, 21. лютого, в „арморі" 71-го полку в Ню Йорку. Його противником буде відомий італійський чемпіон Ренато Ґарбіні.

Стечер приїхав до Ню Йорку в суботу. Приятелі Ґарбіні заповідають, що Ґарбіні побідить та буде слідуючим чемпіоном американського борбництва.

Джек Курлей, котрий урядив сю боротьбу, заповідає, що урядить у найблизшій будучности 5 других таких борбницьких сензацій.

СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИ ЗАКАРПАТТЯ ЗАПРОДУЮТЬ ЗАКАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ.

Зїзд соц.-дем. партії, що відбувся цими днями в Берегові, виявив наочно, яку то підлу протипародню політику ведуть закарпатські соц.-демократи. Що ні оповідач, то ціла проповідь слухняности та почтивости до чеського уряду, до чеського капіталу. Ні один з відповідальних представників центрального органу с.-д. партії не зупинявся на тяжкому кольоніяльному гнеті, що його переносить Закарпаття. Хоч, що правда, треба сказати, посол Коуделка, представник партійної централі дещо сказав. А саме: „Узли братньої солідарности, принележности до єдиної державної цілости — лучать нас спільно в спільній праці". А про утиски цілого народу, про нечуваний кольоніяльний режім, що його практикують чеські „просвітителі" — відібрало йому язика.

І далі: „Так званий патріотичний капітал має святий обовязок в тім напрямі (в напрямі капіт. раціоналізації — ред.) на Закарпатській Україні. Можуть чеські патріотичні підприємства, головно Живно- й Аґрарний банк вкладати величезні капітали в балканських землях, або деинде в чужині, тож не сміє сторонити від Закарпатської Руси, а тут в першій мірі сповняти свій обовязок". Ґарний, виходить, „радник" знайшовся у чеських кольонізаторів. Дурник, — не розуміє й не бачить, що й без його пришелепуватих порад чеські капіталісти й бюрократичний податковий апарат „не сторониться від Карпатської Руси"; не бачить, що й так що дня обкрадають наш народ на „нашій, не своїй землі".

Що-ж, старайтеся, панове радники! Господар дасть юшки похлептати!

УКРАЇНСЬКИЙ ЕТНОҐРАФІЧНИЙ МУЗЕЙ.

В найблизший час в Одесі відкриваеться український етнографічний музей. Археольоґічний музей передав до нового музею 20 цінних річей, української старовини, що мають етнографічний характер.

Музей збиратиме етнографічний матеріял південної частини України.

ВШАНУВАННЯ ПАМЯТИ КОЦЮБИНСЬКОГО.

З ініціятиви комітету вивчення Поділля було утворено при Винницькому ОВК комісію для вшанування памяти М. Коцюбинського. Особливу увагу комісія звернула на охорону будинку, в якому народився М. Коцюбинський. В ньому буде музей ім. письменника. Зібрано вже чимало матеріялів, що стосуються до перебування М. Коцюбинського на Поділлі: метрична книга з записом про народження його, ріжні фотографії, спомини його учнів та инших осіб.

Утримання музею з першого жовтня прийнято на місцевий буджет. Музей буде під науковим керовництвом комітету вивчення Поділля.

На колишній садибі Коцюбинських має бути впоряджено великий міський сквер, а в сквері споруджено памятник письменникові.

НКО визнав за доцільні всі заходи комісії і дав остаточний висновок, що збудувати памятник М. Коцюбинському треба у Винниці.

Збирання жертв на збудування памятника буде переводити центральна комісія в Харкові і дві підкомісії у Винниці та Чернигові. На замовлення комітету до вивучування Поділля акад. С. Єфремов написав текст плаката „Жертвуйте на памятник Коцюбинському у Винниці" зі стислим популярним вкладом життя й творчости письменника. Комісія при Винницькому Окрвиконкомі має видати цього пляката й поширити по УСРР.

Відкриття памятника має відбутися в день святкування 65-літніх роковин дня народження письменника (18. вересня 29).

З ПОБУТОВИХ КАРТИНОК НА ЗАКАРПАТТІ.

Відповідальний редактор „Карпатської Правди" Осип Бойчук ще минулого року одержав акт обвинувачення від берегівської державної прокураторії ізза його промови на зборах у Великім Селющі, на чеській мові. Але міністерство внутрішніх справ видало якось розпорядження, що всі урядові звідомлення, то-що на Закарпаттю мають бути писані українською мовою. Посилаючись на це розпорядження, О. Бойчук повернув те урядове повідомлення назад, вимагаючи писати його українською мовою, а не російсько-чесько-українською мішаниною, ще до того й видрукуваного латинкою. Прокуратория ганяла з усіх ніг, нібито щоб дістати українську машину до писання. Але дарма. Бойчук і вдруге не вивране не-український тексту обвинувачення. І мусіли таки „дістати" десь українську машину і доручити Бойчукови акт обвинувачення по українськи.

ТРАГЕДІЯ НЕОФІТА.

В Сороцьку, Скалатщина, вихрестився в церкві жид Фінк і пішов переночувати до селянина Деркача. Уночі вдерлись до хати два його брати, які його побили, а сестра Фінка пробила його ножем.

РОБІТНИКИ ПО СТОРОНІ КАНТОНСЬКОЇ АРМІЇ

ШАНГАЙ, 19. лютого. — По дальшій побіді полудневої армії під Ґанґковом, кантонська армія має тепер отверту дорогу до походу на Шанґай, який є найкрасшим і найбогатшим містом Далекого Сходу. Армія ґенерала Суна тратить всяку симпатію серед населення. Відступаючи з Ґанґкова, спалила вона велику частину міста та допускалася рабунків і злочинств. Така здеморалізована армія не зможе ставити опору армії кантонській. Вона й не оборонить Шанґаю, куди прибули вже перші частини цофаючихся військ та повно ранених. Кантонська армія дістала в Шанґаю сильного союзника в робітниках. Центральна робітнича юнія оголосила страйк як вираз симпатії для Кантонців. Рух в місті устав. Не курсують трамваї ні омнибуси, рівнож покинули роботу робітники, що працюють на почті і по банках, а рівнож і по фабриках.

Чужинці мають зорганізовану 7,000-ну армію і готовляться до оборони. Їм до помочи стоять воєнні кораблі.

ФРАНЦІЯ ЗРОБИТЬ НОВЕ ПРЕДЛОЖЕННЄ В СПРАВІ ДОВГІВ.

ПАРИЖ, 18. лютого. — Премієр Поанкаре рад би дійти до якогось заключення з Америкою в справі сплати довгів. Тому хоче поставити таке предложеннє, що Франція згодиться сплачувати той довг після умов, які заключив Беренже, з тим одначе, щоби остаточну ратифікацію сего договору відложити на дальший, більш до сього пригожий час. Нема одначе покищо ніяких відомостей, як поставиться до цего вашингтонський уряд.

МАЄ ЩАСТЕ В ЖЕНЯЧЦІ.

ПАРИЖ, 18. лютого. — Кавбой Фридерик Алмі, що годував худобу в Арізоні, викликав в своїм часі величезну сензацію, коли одружився попередного року в Флориді з лейді Мічельґем, яка в скорому часі померла і оставила йому весь маєток, який виносить ні менше ні більше а $50,000,000.

Тепер знова рознеслася вістка в Парижі, що той самий кавбой одружився з мисс Джун Діббль, дочкою бритійського ґенерала, яка була найкрасшим паризьким манекіном.

НІМЦІ ПРАЦЮЮТЬ НАД ЗЛИТТЄМ НАЙБІЛЬШИХ ЕЛЕКТРИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.

БЕРЛІН, 18. лютого. — Подають, що почалася пропаґанда за міжнародним злиттям найбільших світових електричних підприємств, до яких зачисляють підприємства Вестинґгавза, Дженерал Електрик в Америці, Левенштайна в Бельгії, Сіменса і Електричне заведенне Німеччини. Найбільшого протесту надіються з боку Америки. Але й сю перешкоду думають усунути по тій причині, що нюйорські банкирі дали Сіменсови позичку на $25,000,000.

НЕ ЗРАДИТЬ ТАЙНИ РАТОВАННЯ ФРАНКА.

ПАРИЖ, 18. лютого. — Деякі посли таки далі домагаються від міністра фінансів Поанкаре, щоби він подав до загального відома свої пляни в справі стабілізації франка. Поанкаре заявляє, що таких плянів не оголосить, бо це може пошкодити справі. Легше перевести фактичну стабілізацію, як законну. Колиб він заповів дальші кроки, то ріжні люде пускалися би знова на спекуляцію, а це викликувалоб новий хаос.

250 ЗАГРОЗ СМЕРТИ.

БЕРЛІН, 18. лютого. — Провідник німецьких соціялістів, бувший канцлер Пилип Шайдеман, одержав в послідних часах 250 листів з смертними засудами за те, що він в парляменті закинув, що команда народної оборони секретно спроваджує з Москви муніцію.

Шайдеман заказав секретареви предкладати йому дальші такі листи, бо як він заявив, нема часу, щоби їх перечитувати. Шайдеман подав, що він є фаталістом і вірить, що коли що має статися, то його не мине. Поліція дала йому чуйного пса охоронн, а рівнож зарядила спеціяльну охорону. Але все те Шайдеман з подякою відкинув.

СКІЛЬКИ ГИНЕ В ЛОНДОНІ ВІД АВТОМОБІЛЕВИХ ВИПАДКІВ.

ЛОНДОН, 18. лютого. — Статистика виказує, що тижнево гине на вулицях Лондону від нещасливих автомобілевих випадків 22 особи. Денно треба числити 274 нещасливих випадків, з яких одначе не всі кінчаться смертю. В 1926 році було 1003 смертних автомобілевих випадків.

ГЕРРИК ХВАЛИТЬ ПОДОРОЖ АЕРОПЛЯНОМ.

ПАРИЖ, 18. лютого. — Американський амбасадор в Парижі Геррик повернув аеропляном з Лондону, куди він виїхав рівнож аеропляном в важних і пильних урядових справах. Геррик заявив, що це дуже приємна і вигідна подорож навіть для такої людини, як він, який вже 73 роки. Урядовці амбасади одначе иншої думки і кажуть, що вони будуть старатися не допустити до других таких подорожей.

КАРА НА „ДЖЕЙВОКЕРІВ".

ПАРИЖ, 18. лютого. — „Джейвокери" не тільки будуть наражувати себе в Парижи на те, що кождої хвилі можуть бути покалічені або забиті, але й поліцмен буде міг їх затримати і віддати до суду, який буде їх карати тюрмою. Такі остри міри треба було зарядити, щоби зменшити число катастроф, які зростають з кождим роком в тім так живім місті, яким є Париж.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЦІННА ЗАЯВА

До нашого національного дорібку в Америці треба зачислити без сумніву і нашу Січову Організацію. Не мала вона великого числа членів, але ті, що були її членами, це були люде ідейні, бо тільки велика національна ідея, тільки безмежна любов до свого поневоленого народа і його минулого, лучила тих людей в січові ряди. Це була ідейна організація. І тому, хоч мало було Січовиків як дійсних членів, організація та тішилася загальною симпатією, бо її ідея була ідеєю подавляючої більшости нашої еміграції. Її сила не була отже в членах, бо тих богато не було, а в ідеї, в тій світлій традиції, яка вязала їх з давною Січею, яка вязала їх з тими старокраєвими Січами, які піднесли наше рідне село і з тими Українськими Січовими Стрільцями, що перші зірвалися до боротьби за нашу державну незалежність. Та сама ідея була так сильна, що чи хто був дійсним Січовиком, чи ні, він боронив січової ідеї, він сприяв розвоєви січової організації і допомагав їй, чим міг.

Тому важко знайти між нами таких, які раділи би тепер з занепаду Січової Організації. А особливо жаліти треба би було нам всім, колиб причиною занепаду Січової Організації був занепад тої ідеї, яку та Січ колись заступала. Та на щастє так не є. Зїзд представників тих Січей, які не є в звязку з Січовою Централею в Шикаго, а який відбувся 12. лютого в Ню Йорку, виказав, що січова ідея в Америці не впала. Це не валиться тепер Січова Організація, ні січова ідея, це валиться силою накинена гетьманська ідея. Це не занепад січового духа, а упадок монархістичної дурійки, яку насильно вщіплювано в Січову Організацію і в Січовиків, виховуваних досі на засадах демократизму.

На нюйорськім зїзді докладчики з місць заявили, що це вправді розвалюється Січ Скоропадського, але стара Січ відживає і збирає наново до купи розсипані свої діти. Докладчики піднесли, що їм наказали ті, що їх на зїзд висилали, що їм треба поробити негайно всі кроки, щоби відновити давного січового духа та вирвати вже раз Січову Централю з рук тих, що Січ запропастили.

Ці заяви делєґатів заслугують на загальне признанне. Кожда організація коштує великого труду і посвяти многих людей, коштує многих літ важкого труду, коштує й немало гроша. Коштує українську іміґрацію в Америці і Січова Організація. Тому неможна дати їй занепасти, бо це доробок цілого загалу, це загально народне добро. Тою організацією мусить дорожити і У. Н. Союз, бо майже всі Січовики були і є рівнож і членами У. Н. Союза. Тому й ми радіємо, коли робляться заходи, щоби її ратувати.

ПРИЧИНИ НЕСПОКОЇВ У КИТАЮ.

Від 1900-го року Китай — ця країна найдешевшої праці — переживає часи західньої індустріялізації. Зачинають зявлятися машини для виробу на західний зразок, а передовсім для вихіснування молодечих рук. У Китаї глядять на кожду промислову систему з технічними уладженнями (без огляду на те, хто є власником фабрики: Китаєць чи чужинець) лише як на зло, привезене з чужини. Величезний зріст промислових підприємств змальовують хочби цифри ткацьких варстатів, які вперше появилися в Китаю в 1890. році, а в 1916. році було вже 42 ткальні з 1,154,000 ткацьких варстатів. Числа ті зростуть тричі до 1930. року, бо й нині ще Китай ввозить із Америки й Европи свою національну ношу з синьої бавовняної матерії.

Пригляньмося тим фабрикам і життю робітників. Довкола чужинних дільниць у Шанґаю, Ганков і Тієнтсінґ, люксусово уладжених домів, заосмотрених у всі вигоди новочасної техніки — тисячі брудних, нужденних шоп, збудованих із бамбусу, болота і соломи. Там на вбитій з землі доливці під діравою крівлею гніздиться 6—8 людей. Нужду тих людей найкраще пізнати з їх зарібку. Який низький той заробок, доказує це, як легко в Китаю за робітника. Шанґайський робітник у ткацькій фабриці **мусить напрацюватися два тижні, щоби міг купити собі капелюх, три тижні мусить працювати на пару черевиків, місяць на пару простирал, три місяці на плащ (пальто). За одну десяту часть денного заробітку може купити часопис.** Тому ті робітники не посять капелюха, пальта, черевиків, ані не читають часописів. Жиють трохи що не так як звірята, а все таки тисячі кандидатів приходять із глибини краю до міста і шукають такої праці. А приплив нових сил є конечний, бо робітник ткацький працює найдовше 2—8 літ і умирає. У ткальнях шовку більше є жінок і дітей, як мущин. Шанґайська „Чайлд Лейбор Комишен" обчислила в 1923. році, що на 154 тисячі робітників у ткальнях було 86 тисяч жінок і 22 тисячі дітей нижче 12 літ. У японських фабриках у Шанґаю лише 5 і пів процент робітників було дітьми нижче 12 літ. У китайських фабриках це число досягає вже 13 процент, в анґлійських 18 проц., а найбільший у французьких і італійських, бо 46 процент!

Практикується загально, що посередники купують дітей за 1 шанґайського доляра місячно від родичів, які тяжко бідують. Наслідком голоду, нужди і недуг витворюється свого рода невільництво, бо діти ті не кидають навіть фабричної території, а працюють по 15—16 годин денно. Пятилітний хлопець зручний у пальцях, але підприємець каже, що йому 12 літ. Умовини праці по фабриках вельми негиґієнічні.

В перших літах упромисловлення Китаю промисл приносив величезні зиски. Тепер положення змінилося. Анґлійських фабрик у Китаю є тепер тричі менше як було в 1923. році а навіть Японці відчувають місцеву конкуренцію. В японських фабриках не переводяться страйки, інспіровані не так большевиками, як китайськими промисловцями. В 1925. р. кермувала страйком китайська торговельна палата і піддержувала страйк грішми. Кантонський бойкот Гонґконґу піддержували китайські робітники. Найбільше жертв напливало від купецтва зі Сінґапуру. А висліди тої помочі вже є видимі: замісць чужинців уже китайська компанія „Брати Наніянґ" взяли монополь продажі тютюну у південнім Китаю. Одна лише фірма „Бритиш-Америкен Тобеко Ко." втратила в мин. році 300 тис. долярів у нерівній боротьбі. Кермуючі кола китайського купецтва кажуть, що такою самою боротьбою приневолять Анґлійців зректися монополю плавби на ріці Ян-Тсе. В 1925. році страйкувала і домашня прислуга, хоч зорґанізований робітничий рух істнує в Китаю не цілих 10 літ. Сам Шанґай за 6 місяців 1925. року пережив 31 страйків. Ні один робітничий союз не має постійної, трівкої орґанізації. Китай взагалі не має ще постійної робітничої кляси, а військові потентати стараються не допустити до орґанізування робітників. Прим. на приказ ґен. Суна кат відрубав голову провідникові „Шанґай Дженерел Лейбор Юніон" Лю-Гва. Чужинний трибунал видав Лю-Гва ґенералові Су. Та хоч які непривітні відносини, то робітнича верства є головним чинником у боротьбі з чужинною перевагою.

ПОКЛИК

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКИХ ГРОМАД.

Для оборони прав і привілеїв української греко-католицької церкви Конґрес відпоручників парохій створив виконавчий Комітет.

Рішучий виступ нашої еміґрації не проминув марно. Припинився заколот, бо народ станув мужно до борби з нахабним єдиновластем. Масовий голос протесту понісся аж за море і спонукав Апостольську Столицю, що вона завізвала епископа Богачевського до Риму.

Майже рівночасно із тим уряд „Провидіння" усунув д-ра Назарука від редакції „Америки". Однак це тільки перші виграні сутички, а до цілковитої побіди ще дуже далеко. Саме тепер пора, щоби не допустити до повороту епископа Богачевського, та щоби зладити такий плян, щоби наші національні вороги не накидували нам таких владик, що вносилиби поміж нашу еміґрацію заколот і розєднаннє. Ми мусимо мати на епископськім престолі такого чоловіка, який має Христову любов для людий, а особливе для поневоленого і бездольного народу українського. Хто не любить понад усьо на світі свого власного роду, коли він прибитий і понижений, коли хто для свого власного Лазара не має нічого крім наруги і критики, хто виправдує насилу над слабшим і не хоче стати явно і славно в обороні подоптаного ворогами брата — той неварта бути ніяким провідником, а вжеж певне неварта ніяк бути головою душпастирської праці, яким є епископ. Бо Христовий закон, це любов аж до повної посвяти, така любов, що своєю пожертвою перемінює раба у свобідного, темному отвирає очи, пониженому приносить рівність, а усіх приводить до братерства, як в добрій рідні.

Епископ Богачевський із Назаруком голосили намість евангелія Христа, евангеліє погорди і наруги над українським народом. Вони не дали спокою навіть найлучшим синам України, яких кістки вже в гробі бутвіють або збутвіли давно. Вони голосили евангеліє притиску і відобрання усіх прав народним масам. Замісць підойми вони старалися убити всяку надію, що Україна може колись добути силу і волю. Вони були гасителями народного духа, які все вперто повторяли своє, що ми нарід недотепів і нездар, які негодні збудувати ніколи нічого самі.

Колиб було вийшло по їхньому, то вони булиби спинили всяку поміч для старого краю і видерли із серця усю любов, яку маємо для свого власного народу.

Колиб могли, то вони спогаслиби нам усю нашу історичну традицію і доказалиб нам, що не остає нічого, як тільки спускатися на дно!

На щастє нарід спокмітив, до чого йде і спинив цю акцію народнього самовбійства. Тепер черга на дальшу роботу.

Проте відзиваємося горячо до всіх Українців-католиків і просимо: Подбайте, щоби з кождої парохії, братства і товариства як найскорше вислати протести проти епископа до апостольського делеґата у Вашинґтоні. Взір протесту був вже поміщений у „Свободі".

Крім того просимо, щоби кожда парохія, яка є свідома, як великої ваги є теперішна боротьба, прислала свій даток на оборону прав і привілеїв нашої церкви.

Гроші просимо посилати чеками, виписаними на імя касієра комітету John Vaverchak, а листи з чеками посилати на адресу:

Mr. M. Darmohray
809 N. Franklin St.,
Philadelphia, Pa.

Не заспім справи, бо від нашої скорости залежить добро нашої церкви і еміґрації. Уміймо повести борбу за наші права так, щоби теперішний час записався золотими буквами не тільки в історії нашої еміґрації, але щоби найшов також почесне місце на картках історії України.

Заразом подаємо до відома, що комітет вислав кейбелґрам до Риму із важаленням проти епископа Богачевського.

За Центральний Комітет Оборони Укр. Грек.-Кат. Церкви: **Т. Грицей**, предсідатель; **М. Коцюк**, заст. предс.; **М. Дармограй**, секретар; **І. Ваверчак**, касієр; **М. Біян, Іван Іванишин і Г. Пипюк**, контрольори.

ЕВГЕН ГРЕБІНКА.

СОНЦЕ ТА ХМАРИ.

(Байка).

Ось сонечко зійшло і світить нам, і гріє,
І Божий мир, як маківка, цвіте;
На небі чистому ген хмара бовваніє, —
Та хмара надулась і річ таку гуде:
„Що вже мені це сонце надоїло!
Чого воно так землю веселить?

Хоч я насуплюся — воно таки блищить,
Я полечу йому на зустріч сміло,
Я здужаю його собою затемнить!"

Дивлюсь — і хмарами пів неба замостило,
На сонечко, мов ніччю, налягло...
А сонце вище підпливло
І хмари ті позолотило.

Дмитро Макогон.

ПО НАШИХ СЕЛАХ

(Буковинський образко з 1922 р.)*)

Чудо чудесне! Вже аж тепер має наступити якась зміна на світі... Старий Іван сьогодня плакав. Перед цілою громадою аж заходився від плачу. Чоловіки, звичайно, дивувалися, декотрі підносили пястуки до гори, а инші тільки злобно усміхалися під носом. Одні баби не видержали. Почала одна, її піддержувала друга, а далі вже всі як завели, Господи! Навіть по мерцеви не голосять всі так жалісно, як ось тут, на громадськім подвірю. Трапиться який припадок у куми, так вже й годиться поплакати над її горем. Тихенько, поважно пливуть тоді сльози, та лиця жінок, як цего треба, кождої хвилі можуть розяснитися наново й знов, коли вимагає хвиля, умитися теплими, горячими каплями. А тут таки не жарти: кожна голосить так сердешно, немовби бачила мерця на своїй лаві. А вже Іван бухнув таким дужим, нестримним плачем, що, здавалося, його серце от-от і відорветься від грудий і вилетить на двір, розбите, пошматоване, криваве!

Чудо чудесне! Вмерла йому одна жінка, він навіть не скривився, вмерла друга він тільки губи віддув. Як та маленька дитина, що чомусь гнівається на свою маму.

І такий він завсіди! Відійде йому худобина, та ба, що вже худобина проти иншого нещастя. Він погорів був перед кількома роками, до чиста спопеліло усе його ґаздівство, його трету жінку водою відливали, а він лишень пожовк на лиці, тай тільки всего. Раз, камінь, не чоловік. Не дурно він і Морозом називається.

Іван Мороз, хоч і належав до сільських богачів, але в селі не мав він щастя. Його товариші вели перше слово у громаді, попадали у громадську старшину, начальниками ставали, звичайно, богачі — умні люди. А як і не мав котрий із них потрібного розуму, так тоді потряс мошонкою, посидів з людьми пару днів у коршмі й дивися, його вже величають, панькають йому. Таке вже водилося у цім селі з діда-прадіда. Біднота стояла собі осторонь, щаслива, коли який богачик її почастує та заговорить тепле, сердечне слово. І це також добро, якого маловажити не можна.

Та наш Іван відскочив чомусь від свойого гурту: він не йшов богацькими слідами. Здавалося, до сільської політики таки зовсім не мішається, поза своє ґаздівство він і не бачить иншого світа. Односельчани так і думали про нього. Не знали вони, що малий, чорний червак всадився в його серце і гриз його, гриз немилосердно. Рідко коли Іван висловлював кому свій біль, дуже рідко. Хиба часом на храмі, як вже загріє троха голову, звернеться до будьякого кума, та до нього:

— Скажіть мені, куме, чим ліпший Мамелюк від мене?

— Та де йому до вас, деде! — підлещується кум, мило усміхаючись.

— От і бачите, що ліпший! І в вас і в других і в цілої громади.

Кум чиниться, що зовсім не розуміє, нащо Іван натякує, й перечить:

— Та що ви вигадуєте! От і не гнівилиби ви пана Бога, тай тільки. Що Мамелюк, то не Мороз, це знає у нас кожда дитина в селі.

— А старі не знають. Прийде який вибір у село, за Морозом і пес не гавкне. Добре й так! Я вас просити не стану.

— Та бо ви, куме, тоді як забєтеся у хату, навіть на вулицю не покажетеся. А люди, — не знаєте, які наші люди?

— Знаю: хто заплатить, того й перше слово. Та я вам кажу: горілкою собі чести купувати не буду. Мамелюк може, але я ні. Коли громада думає, що я вже зовсім останний, най думає. Адіть, постарівся, посивів, а ніхто досі не сказав: Можебиви, Іване, мали охоту послужити чимбудь громаді; можеби ми вас хоч за якого вартового вибрали — і то ні. Раз Мороз дурний, без клепки в голові, то хай таким і пропадає.

— Та що ви, куме Іване, таке завели? Як ви так дуже за тим побиваєтеся, так прошу! Громада проти вас не виступить. А то кождий: Іван не мішається до нічого, мабуть не хоче.

— Таки не хочу. Тепер вже за пізно. Як вже буду коли чим, то певно не з громадської ласки.

Оттак виллє Іван свої жалі раз у рік, тай знов затихає. Не оживить його жадна подія в селі; сказано: камінь не чоловік — тай тільки. А діти свої любив. Найбільше отсі наймевші. Трета молода жінка — він з дівкою оженився — насипала йому цего дробу, аж в хаті кишіло від нього. Найстарший Юрцьо — йому вже було вісім років, — вдався такий розумний, такий понятливий, що бувало й чужі дивуються, звідки у малій головці набралося аж тільки розуму. Скаже нераз слово, як бричем утне; батьки лиш поглипують на себе.

— Викапаний тато, — говорила тоді жінка, а очі Іванові вдоволено усміхались, а серце так і шептало йому: то лиш з книжок спливає на нього розум.

Бо до книжки був маленький Юрцьо такий охочий, що тяжко нераз і відорвати його від неї. Як дістане нову яку книжку, то читає, читає її, їсти не хоче, а вечерами то й засне над нею.

— От і напитав собі лиха! — бувало говорить жінці Іван, — геть дитина замучиться над книжкою. Показав йому раз дорогу, то вже й не зібеш його із неї.

А було це так. Десь до учителя прийшли якісь маленькі, сині книжочки, він, давай, між дітьми їх розпродувати. Присікався Юрцьо до Івана, спокою не дає:

— Дайте й дайте мені на книжочку. І плаче і просить, до школи не хоче йти.

Дав відчіпного; що було робити? А хлопчина вичитав одну, та знов до него:

— Йдіть до пана, там певно є ще инші книжочки. Йдіть, тату, йдіть...

І капелюх подає і палицю пхає в руки, за двері випихає. Пішов. Зайшов до учителя, говорить про се і про те, а за книжку якось стидно спитати. Бо деж, на старість, та йти за діточим розумом. А учитель, немовби прочував, самий звернув на тую річ:

— Ваш Юрцьо в мене перший у клясі. Мудра дитина, така мудра, що нераз мені аж самому дивно. А як він гарно читає, чисто так, мовби вже ходив пару років до школи. Не відривайте його від книжки, бо шкода дитини, то я вам кажу...

— Та хто його й відорвати може! Як вам прилипне до неї, так тоді хоч і з канони стріляй, він не чує. Таж він і тепер випхав мене до вас. Кажуть, що у вас є якісь там книжочки, то я прийшов купити. Не гнівайтеся, а то бахор спокою мені не дає.

— Отсе славно! — аж крикнув учитель. Я бачу, що ви правдивий батько своїй дитині.

Взяв Іван книжечку, сховав за пояс, щоб люди не виділи й не сміялися з него, тай просто до дому.

— На, маєш, та знай, що більше не піду, — казав Іван урадованому Юрцеви.

— Поцілуй тата в руку! — напоминала жінка.

Юрцьо поцілував, а Іванові якось так мило зробилося на душі, що вже не витерпів: присунув столець до скрині, сперголову на руку й каже:

— Ану, прочитай і мені, що там стоїть у цій книжці.

А Юрцеви лиш цего дай: читає й читає, а старий тільки киває головою. Від того часу й Мороз полюбив книжку. Не чекав вже на Юрцеву принуку, а бувало самий заходить до учителя із питанням:

— А нема чого для нас нового? Захапившись, як сам казав, отсим друкованим розумом, Іван ще менше інтересувався селом. А там клекотіло, тихо, придушено клекотіло, мов той окріп у паровій машині. Та вже найбільше від тієї памятної неділі. А то, бачите, приїхав повітовий староста із шкільним інспектором у село, скликали громадську раду, поклали якийсь папір на стіл та кажуть:

— Підпишіть отсе, панове радні, а ви, начальнику, прибийте ось тут печатку.

Радні лиш зиркають оден на одного, та жаден не встає із лави.

— Ну прошу, прошу, — принукує інспектор.

— А що це за папір? — поспитав нарешті оден із радних. — Як вже маємо підписуватись, то хочемо знати нащо.

— Так, так, ми хочемо знати! — підхопили вже й другі.

Інспектор пояснював:

— То, бачите, пан староста й я просимо вас, щоби ви отсе підписали. Таке буде у кождім селі. Ви знаєте, ми тепер у Румунії, нам треба більше по румунськи учитися. Старі мусять вчитися, не то діти. Бо в Румунії таке: не знаєш румунської мови, так ти пропав, як камінь у воду. Ніде й приступу не маєш. Правда, вам вже не до цего, та чому ваші діти мають так жити? Отсе письмо не підписати, але й поцілувати можна.

Радні все ще між собою перекидалися очима, нічого не розуміючи. Навіть сільський фільософ, Марко Підбитий що завсіди знав до ладу говорити з панами, дивився то на старосту то на інспектора й тільки покліпував очима. Знак — що бесіда інспектора й для нього не була ясна.

— Щож ви, куме Марку, на це? — несподівано звернувся до него сусід із запитом.

Всі присутні впялили свої очи на Підбитого. Не було для нього иншої ради: хоч не хоч, він мусів щось сказати. І то якебудь слово.

Марко відкашлявся, подумав хвильку та сказав:

— То таке, панове радні. То, що сказав пан інспектор, — свята правда. Ми вже ніде приступу не маємо. А як ці панове хочуть нам помочи, так просимо. Ми не є проти цего. Та я би казав так: най пан секретар прочитає нам отсей папір слово в слово, ми вислухаємо, порадимося й тоді пі-

* До 1923 р. переводилася румунізація наших шкіл на Буковині нібито на „жаданне" громадських рад. Коли яка рада цего не „жадала", — тоді Румуни поступали так, як це представлено в цім оповіданню. В 1924 році зрумунізовано насильно усі школи, тепер нема на Буковині ані одної української школи.

ПОКЛИК

НА ЗАГАЛЬНИЙ ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОГО ҐРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВЕНСТВА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Високопреподобні і Всечеснійші Отці! Підписані під сим закликом священики ухвалили однодушно, щоби скликати зїзд усього нашого духовенства.

Пора така, що не можна вже довше мовчати. Христос сказав до нас: — Не будьте німими псами!

Наш обовязок як душпастирів і Українців, є зійтися і порадитися, щоби не допустити до розвалу нашої церкви і розєднання нашого народу на еміґрації.

Мусимо повзяти постанови, які покажуть кождому ясно, на якім становиску стоїмо ми у теперішній борбі.

На зїзд мусить приїхати кождий священик, якому не є байдужною справа церкви і спасєння повірених душ. Тому, що „periculum in more''; длятого мусимо прибути усі негайно, а саме в середу, 23-го лютого, до Ню Йорку. Зїзд відбудеться в готели Пенсилвенія в гали на 1-шім поверсі. Справа такої ваги, що ми віримо, що не бракне ні одного священика. Від постанов зїзду залежить будучність нашої церкви, добро нашої еміґрації і будучність наша, як стану.

Не пора ховатися по закутках, а пора проголосити і виявити себе, ким і чим есьмо. Ціла наша суспільність витягне відповідні висновки із наших ухвал та із того, кого на тім зїзді буде бракувати.

Важиться доля церкви і важиться наша честь як священиків.

Наша еміґрація затямить добре, яке становиско заняло духовенство у проломовій хвилі.

За Т-во Взаїмної Помочи Укр. Греко-Кат. Священиків:

о. д-р Й. Жук, о. Л. Левицький, о. М. Кінаш, о. М. Струтинський, о. Д. Добротвір, о. М. Лисяк, о. д-р Ґулин, о. П. Середа, о. В. Коритовський, о. В. Петрівський, о. Й. Ганяк, о. М. Продан, о. Й. Пелехович, о. І. Крохмальний, о. В. Шуховський, о. В. Сполітакевич, о. С. Склепкович, о. Пеленський, о. Ю. Крупа, о. Е. Бартіш, о. В. Жолдак.

З українського життя в Америці.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Січовий Зїзд.

Як було проголошено ініціятивним Орґанізаційним Комітетом Нюйорських Січий, Зїзд Січових Орґанізацій відбувся дня 12. лютого в Січовім льокали 77 Маркс Пл. На Зїзд прибули делеґати не тільки з поблизьких місцевостей, але також із далеких міст, як Детройт і Клівлянд. По провіренню повновластей поодиноких делеґатів голова Орґанізаційного Комітету В. Кедровський витає зібраних, висказуючи щиру подяку головно тим тов. Січовикам, які не пощадили труду і гроша, а приїхали до нас із такої далечини. Тим більше ми можемо бути певні, що праця наша буде успішною, коли бачимо перед собою карних і ідейних Січовиків, для яких для ратовання своєї Орґанізації ніякий обовязок не буде трудним до сповнення. Присутність тих делеґатів навіть із далекого заходу якраз вповні переконує нас, що правдива Січова ідея, придоптана тут в Америці деякими осібняками, глубоко вкорінена в серцях тих Січовиків, котрі колись щиро працювали для неї і готові дальше посвятити свій труд і силу для розвитку Січової Орґанізації.

По отворенню Зїзду короткою промовою голови Комітету п. В. Кедровським, секретар Орґ. Комітету Д. Галичин відчитав привіти надіслані з Шікаго, Бріджпорт, Па., Гемтрамк і многих инших місцевостей. Всі ті привіти, заявляючи цілковиту солідарність з постановами Зїзду, переняті одною думкою, одним баажнням: перевести цілковиту реорґанізацію Січи, поставити її на тривких демократичних основах, пятнуючи при тім руїнницьку гетьманську ідею, яка знищила Січову Орґанізацію.

По прочитанню привітів приступлено до вибору президії і на бажанне делеґатів уповажнено членів орґанізаційного Комітету до переведення зборів.

Голова Орґ. Комітету попросив присутних делеґатів, щоб здали звіт про стан Січей в поодиноких місцевостях, які вони заступають.

П. Титанич, як делеґат І. Округа представляє початки Січової Орґанізації в Америці, трудности, які в початках треба було поборювати, відтак змальовує зріст Січи в могутню орґанізацію, а вкінци прихід нових людей, як д-ра Назарука і Гриневецького, котрі переміняючи Січову Орґ. в аґенцію Гетьманату, звели цю орґанізацію з правдивої її цілі — служити і працювати на користь всего українського народу. — Це й було причиною теперішнього її занепаду.

Відтак наступили звіти представників з Детройт п. Т. Михальчука і п. М. Левицького з Клівленду. Делеґати ті, по представленню орґанізаційного стану Січи в даних місцевостях, висказують свої погляди, що орґанізація Січ, яка перейшла гіркий досвід на експериментах гетьманських достойників і единовласників, прийшла до переконання, що істнованнє будучої сильної Січи може бути запевнене тільки тоді, як вона виключить з поміж себе всіх зайдів і посіпаків гетьмана Скоропадського, а стане на сторожі українського народа як цілости, не мішаючися в жадну політичну чи релігійну боротьбу.

Про положення, орґанізаційну працю, напрям діяльности Січей Нюйорських зложили звіт сотенні поодиноких сотень, Н. Близнак, і І. Гриник та Січовичка М. Возняк. З рамени орґанізаційного комітету, секретар Д. Галичин коротко представив делеґатам ціль оснування сего комітету і його працю до скликання зїзду.

Курінний Нюйорських Січей М. Воробець виголосив довший реферат на тему Січової ідеї. Згадав він про початки Січового руху в старому краю про працю, користь і вплив того руху на культурно-освітне піднесення нашого народу, на розбудження і витворення карного, здисциплінованого орґанізаційного змислу, поширення народної свідомости та рідної культури, а вкінци виставлення першої оружної сили, створення полків Укр. Січових Стрільців. Референт подав відтак короткий начерк діяльности Січей в Америці, зазначуючи, що Січова Орґанізація може відзискати давну свою популярність та знайти попертя серед нашої еміґрації тільки тоді, як буде придержуватися засади і напрямків, начеркнених старокраєвою Січею. Завданням Січової Орґ. повинно бути старання виховати своїх членів на карних і ідейних одиниць своєї нації, а щоби се осягнути, то треба перш всего подбати з одної сторони о здорове фізичне вишколення, вправляючи ґімнастику, військову муштру, всякого рода спорти, а з другої сторони не занедбувати також і душевного виховання, уряджувати вітчити, учитися своєї історії, літератури, давати театральні вистави, учитися музики та співу.

По виголошенню звітів і реферату М. Воробця, отворено дискусію, в якій забирають голос делеґати як також присутні нюйорські Січовики, зазначуючи, що вповні годяться з виводами і твердженнями поодиноких референтів.

Опираючись на звітах і заявах делеґатів, січові представники заступаючі Ню Йорк, Филаделфію, Дітройт, Клівленд, як також через свої повновласти і другі місцевости принадежні до даних округів, зібрані на Січовому Зїзді в Ню Йорку дня 12. лютого с. р. ствердили, що:

1) Статут Січової Орґанізації в Америці зістав нарушений через самоволю дотеперішних провідників тої орґанізації, без волі і голосу її членів, впроваджуючи гетьманську ідею як головну ціль істновання тої орґанізації.

2) Через пропаганду монархістичних ідей, в Січовій Орґанізації не пошановано тут навіть тих демократичних засад тої країни, яка дала нашій еміґрації свободу і захист, а тим самим і нам Січовикам, з яких многі є горожанами тої держави.

3) Вина за розвал Січової Орґанізації спадає цілковито на пропаґаторів гетьманської ідеї, які оплюгавили демократичну ідею Січи, заступаючи її назадницькими кличами царських чорносотенців.

4) Із виголошених звітів і рефератів виходить, що в жадній місцевости нема в поодиноких Січових сотнях поважніших непорозумінь, які моглиб причинитися до ослаблення Січової Орґанізації, а деморалізація виходить з самої централі, яка, торуючи дорогу гетьманови Скоропадському не звертає уваги на добро своєї орґанізації.

5) Орґан Січової Орґанізації, який був призначений для поширення Січової ідеольоґії, для виховання членів тої орґанізації на свідомих громалян своєї нації, ужито для ідей ворожих українському народови, для цілей, які можуть принести для нього тільки поневолення, а свободу для одної упривільованої кляси.

6) Січовий орґан обернено в сліпе аґітаційне орудде Москви і Риму, уважаючи всіх ворогами, хто би важився не послухати гетьмана Скоропадського і епископа Богачевського.

Беручи під увагу висше наведені факти, зібрані представники Січової Орґанізації в Америці уважають за відповідне:

1) Напятнувати перед українським загалом ту кирину і шкідливу роботу гетьманської централі, яка розбила Січову Орґанізацію в Америці.

2) Ужити всіх зусиль і средств в обороні прав своєї орґанізації, які то права запевнені були січовим статутом.

3) Виходячи із того власне заложення, що статут Січової Орґанізації зістав нарушений, Зїзд уважає вказаним не творити нової централі, а тільки ввести в життя **„Реорґанізаційний Комітет Січової Орґанізації в Злучених Державах Америки"** з осідком в Ню Йорку, в тій вірі, що Січовики, які остали ще при давній гетьманській централі на Січовім Зїзді в Дітройт, розправляться відповідно зі своїми гетьманськими провідниками, та поведуть діяльність Січи по давній демократичній ідеольоґії.

4) На случай, як би на тому Зїзді в Дітройт не пороблено жадних змін і пропаґовано дальше гетьманат, Реорґанізаційний Комітет скличе тоді Загальний Січовий Зїзд, створить осібну централю під тим самим чартером, який був наданий Січовій Орґанізації, а якого тепер гетьманська централя уживає цілковито для инших цілий, як початково було призначено.

По повисше згаданих постановах приступлено до вибору Реорґанізаційного Комітету, до якого ввійшли: М. Титанич, голова; В. Кедровський і М. Возняк, заст. гол.; Д. Галичин, рек. секр.; Е. Ляхович, фін. секр.; М. Воробець, касієр. До контрольної комісії: М. Левицький з Клівленд, Т. Михальчук з Дітройт і І. Гриник з Ню Йорку; менажер Січових Вістий М. Близнак. Поодиноким делеґатам доручено, щоби сотні на своїх зборах в поодиноких місцевостях вибрали реорґанізаційних референтів, які рівночасно стають радними Реорґанізаційного Комітету. Заступникови голови припоручено знова створити редакційну колеґію, яка в найкоротшому часі зачне видавати неперіодичний листок під назвою „Січові Вісти".

Добр. М. Титанич, дякуючи делеґатам за вибір його на голову Комітету та за довіря, взиває присутних до енерґічної праці та упевняє, що коли ми викажемося в найблищій будучині реальною і корисною роботою, то в короткому часі не буде серед нас місця для гетьманських достойників і Січ стане сильною орґанізацією, працюючи для добра і користи нашої еміґрації, і тимсамим для нашого народу. А щоби цего доконати, — Зїзд не сміє остати для нас тільки звичайними сходинами, не тільки обіцянкою, що ми хочемо працювати. Ні! Ми мусимо зробити те, що сегодня постановляємо, коли бажаємо осягнути свою ціль. Длятого не вистарчить, щоби Реорґанізаційний Комітет видавав розпорядження, розсилав пляни будучої праці, бо до успіху орґанізації потреба нам співпраці всіх, потреба нам, щоб в кождій місцевости, де є тільки зорґанізований січовий відділ, знайшлася хотяй одна людина, яка хотілаб віддатися щиро для тої орґанізації, бо орґанізаційна праця, коли має бути успішною, мусить виростати з малого, мусить мати там таки на місци своїх речників, своїх провідників. Реорґанізаційний Комітет може тільки упевнити делеґатів, що буде уважати своїм найвищим обовязком, доложити всіх старань і зусиль для розвитку Січової Орґанізації.

Відспіванием „Не пора" і „Гей там на горі Січ іде" закінчено Січовий Зїзд.

Докладний звіт виголошених поодиноких рефератів на Січовім Зїзді буде поданий пізніще в Січових Вістях.

Д. Галичин,
рекордовий секретар Реорґанінізаційного Комітеку Січової Орґанізації в Злуч. Державах.

НОВІ ІНКВІЗИЦІЇ ПРАВОСЛАВНИХ.

У Варшаві перейшов до католицької церкви російський православний епископ Морозов. Коли православні довідалися про се, зловили його, звязали і постановили спалити на стосі дерева. Дерево підпалили й епископа кинули, але його попареного в послідній хвилі вратувала і витягнула наспівша в час поліція. „Вина'' була, перехід на католицизм. Виновників арештовано.

„КАРА СОВІСТИ".

В Оброшині, біля Львова, два парубки, Тимчишин і Пристайко, залицялись до одної дівчини. Тимчишин подав на Пристайка в суд, що цей намагався його застрілити, показуючи за доказ діри в піджаку. Почалась розправа. Неждано в Тимчишина совість починає рухатись так сильно, що він признається до вини: що сам зробив ці діри, із заздрости. Тепер сидить він у слідчім арешті і може роздумувати над своїм вразливим і переніжненим серцем.

пишемо. Хтож би з нас та від добра відпекувався?

— Це по румунськи! — пробурмотів секретар.

— Ніщо, ви нам скажіть по нашому; ви чейже знаєте, що там стоїть.

Тут вмішався вже й самий староста.

— Я вам скажу, що там стоїть, дурити вас прецінь не буду.

— Та ні, борони Боже! Хтож це каже?

— Просимо, просимо! — понеслося нараз кілька голосів.

— Скажу вам коротко: ми жадаємо від вас, щоби ви завели у вашій школі румунську викладну мову. Зробите це — добре, не зробите, ми й без вас собі порадимо. І ще вам скажу таке: послухаєте мене, так сейчас дістанете гроші на відбудову школи й парохіяльного дому; а ні, так бувайте здорові. Наша держава підпирає тільки вірних горожан. А тепер ви знаєте й робіть, як самі хочете.

Староста скінчив. Запанувала загальна тишина. Радні, похнюпившись, дивилися на землю. Начальник заклопотаний глядів на Марка, а цей знов безнастанно натягав свої сиві вуса.

Інспектор перервав прикру мовчанку словами:

— Ану, начальнику, рішайтеся. Пан староста так довго ждати не може.

Начальник встав із лави.

— Панове радні! Ми вийдемо на двір і порадимося.

В кімнаті заворушилось.

— На що тут аж такої церемонії! — гукнув вже лютий староста. — Рішайте тут або-або...

Начальник пояснював:

— У нас, пане староста, така поведенція: як ми що укладаємо, так всі разом. Або за тим, або проти цего; голосів ми ніколи не ділимо. Богу дякувати, вже ґаздуємо в громаді пятий рік, та сварні на цім пункті ще у нас не було. Нам конче порадитись. Вибачайте...

Ціла громадська рада вийшла на двір. Інспектор видимо хвилювався.

— Ухвалять вони, чи ні? питав секретаря.

— Не знаю...

— Як то не знаєте? — скричав староста. — Чому ви не підготовили людий? Яж вам казав про це!

— Пане старосто, я робив, що міг, не йде. Вони всі під...

— Чи з них жаден не належить до ради?

— Був оден, та він перед роком помер.

Староста закурив папіроску й проходжувався по кімнаті.

По якімсь часі глянув на годинник.

— Вже пів години сидять на дворі. І доки-ж вони думають нараджуватись? Покличте їх!

Секретар скочив до дверий. В ту мить двері відчинилися й радні поважно, одинцем заходили до канцелярії й сідали на свої місця.

Послідний увійшов начальник.

— Ну й як? — поспитав скоро інспектор.

Начальник приступив близше стола.

— Ми, чесні панове, урадили, що нашої мови не скасуємо. Наші діти вчаться вже й тепер по румуньски й таки добре вчаться. Пощо викидати нашу мову із школи; таж це бувби грх неспасенний. Краще панове, хай буде так, як було.

— Чи ви всі тої думки? — питав радних староста.

— Всі, всі! — загомоніли кругом голоси.

— Можете розійтися. Тепер ви мені непотрібні. Я й так вас на сто вітрів розжену.

Староста відїхав; навіть не попращався із радними.

Від тої неділі кожної днини очікувало село чогось нового. Одні говорили, що радних позамикають, другі, що військо прийде у село, а треті вигадували Бог зна які страхіття. Найшлися й такі, що впрост говорили: — Було вам послухати панів, а то, побачите, що на село упаде.

Минуло дві неділі. Тихо. Люди почали вже забувати про цю подію, а тільки радні, зійшовшись із людьми, все клепали одної: — І щож ви думаєте, люди? Таж ми, то так само як і ціла громада. А громада то сила; а хтож проти такої сили може виступити?

Люди потакували радним, говорячи, що знали, кого висилати в громадську старшину. Як би були там инші, Бог святий знає, чи вони моглибися оборонити від тієї напасти.

Старий Мороз дещо й чув про цю подію, та нею близше не інтересувався. Аж одного вечера прийшов до него жандарм і приніс йому завізвання до староства.

— Чого мене кличуть? — питав Мороз.

— Го-го, коби ви знали! Вигзараз казалиби жінці варити пироги — сміявся жандарм.

— Без жартів, скажіть!

— Завтра почуєте самі. Не бійтеся, нічого злого.

На другий день Іван явився у старости.

— Ви Іван Мороз?

— Я.

Староста подумав щось, а далі каже:

— Я чув від жандармерії, а також від писаря, що ви порядний чоловік. Хочу вас начальником зробити.

Іван дивувався:

— Таж у нас є начальник.

— Я його нажену. І його, й цілу громадську раду. Це самі бунтівники. Ви будете жерентом*) у громаді. Згода?

Безліч думок блиснуло в Івановій голові. З початку хотів відказатися від сеї чести, а тут давна приспана амбіція вибухла палючим огнем, який сичав йому впрост в ухо: так їм треба! От і без їхньої ласки дійдеш на вишину.

— Чого ви так довго надумуєтеся? — питав староста.

— Не знаю самий, що робити.

— Як хочете. Це не силувана річ. Не будете ви, так буде другий.

— Добре, я пристаю — відповів Іван по короткій надумі.

Аж тепер староста подав йому руку.

— Так було вам від разу казати. Завтра приїду в село й передам вам печатку.

І справді. На другий день явився у селі староста, розвязав громадську раду й заприсягнув Мороза. Опісля вибрав із кишені письмо.

— Мені треба на цей папір громадської печатки. Ви знаєте, що це є?

— Не знаю, відповів Іван, поглядаючи скоса на папір.

— Це про румунську мову у вашій школі. Ви мали про це чути. Ось тут прибийте! — говорив староста, показуючи пальцем.

Іванови наче закрутилося в голові.

— Та прошу пана старости, громада цего не хоче...

— Тепер громада — то ви. А зрештою про це не мусить село знати. Ви скажете: прийшло з згори... Ось тут.

Мороз поклав печатку.

— Так, добре... А тепер уважайте на порядок у селі й — бувайте здорові. Завтра прийдіть до староства, де дістанете ріжні інструкції.

Староста відїхав.

Від цего часу минуло повних два місяці. Мороз сповняв свій чин зовсім бездоганно, люди були з него вдоволені, а навіть говорили:

— От і зробив нам староста збитки. Таж це чоловік, що йому тільки начальником бути. Він наче вродився до цеї служби.

Чує Іван про ці хвальби, та нираз ними не тішиться. Йому все в голові та перша печатка, якою почав своє урядовання. Та печатка проганяла нераз від нього сон; нераз він і їсти не міг із тої грижі великої. Змарнів Мороз та ще більше постарівся.

Одного разу, в саме полудне, — а було то в урядову днину, де повно в канцелярії людий — малий Юрцьо плачучи прибіг до тата.

— Що тобі, Юрцю? — питає Іван, — бив тебе хто?

Юрцьо розказував:

— Наш учитель вже йде від нас. Казав нам сьогодня в школі. Ми більше по українськи вчитися не будемо. До нас приходять румунські учителі. Нашу мову викинули із школи. Учитель казав, що це так само, якби рідну маму вигнав із хати.

Юрцьо розплакався наново. Морозові уста почали тут дрожати.

— Тату! Де ми будемо від тепер купувати книжочки? А ще учитель казав мені... Знаєте, тату, що він казав? Закликав мене до себе та каже: Я не сподівався, що твій батько такий фалшивий.

— То правда, тату?

Мороз вже більше не міг здержатися. Вибухнув таким жалісним плачем, таким наболілим стогоном, що прямо усі серця кервавив. Як сказано, жінки не видержали: вони заголосили наче по рідній мамі.

— І чого ви так руєте? — звертаючися до жінок, гримнув як з канопи Марко Підбитий. — От сему ворогові патла обмичте, а добре діло зробите.

Він гнівно підніс кулак у сторону Івана.

Старий начальник приступив до Марка й поклав свою руку на його рамя.

— Тихо, Марку, не годиться. Ви бачите отсі сердечні сльози? Він певно в своїм життю ще так ніколи не плакав. Ці горячі сльози змили його цілу провину, якщо вона дійсно за ним є. Простім Іванові, а самі дошукуймо свойого права. Ми мусимо його найти...

Другої днини Мороз подякував за жерентуру. Забився до хати й не показувався більше між люди. Навіть на вулицю не виходив.

Село внесло проти накинення румунської мови рішучий відклик до краевого правительства. Крім Жидів, на ньому підписалися майже усі громадяни.

Два роки минуло від того часу, та село на свій відклик і досі не дістало жадної відповіди. А тимчасом перенесено із цего села українських учителів а на їх місце прийшли румунські. Народна школа сталася діточою тюрмою.

*) Комісарем.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць січень 1927 року.

ВІДДІЛ 203.

Бр. Пресв. Тройці в Бруклині, Н. Й.

Жертва з каси відділу...$25.00
Жертви від части членів 44.00

Разом $69.00

Балко Іван с. Андрія ... $3.00
Боцян Сидор ... 1.00
Цьвікало Григорій ... 1.00
Гвязда Олекса ... 1.00
Дацьків Теодозія ... 1.00
Дацьків Петро ... 1.00
Фісолович Стефан ... 1.00
Кісь Луць ... 1.00
Кравчук Петро ... 1.00
Кмита Іван ... 1.00
Корцова Іван ... 1.00
Костецька Юлія ... 2.00
Кулявий Андрій ... 1.00
Кузьма Петро ... 1.00
Масник Дмитро ... 1.00
Муж Павло ... 1.00
Смилка Теодор ... 1.00
Сенюта Дмитро ... 1.00
Салій Іван ... 1.00
Шипот Михайло ... 1.00
Шить Карп ... 1.00
Войтович Павло ... 2.00
Заблоцька Вероніка ... 1.00
Заблоцький Стефан ... 1.00
Фісолович Анна ... 1.00
Бакалець Пилип ... 1.00
Глушко Стефан ... 1.00
Яремчук Антін ... 1.00
Кравчук Марія ... 1.00
Кирильчук Теодор ... 1.00
Свідзінський Петро ... 1.00
Сорока Теодор ... 1.00
Терещка Гринько ... 1.00
Шеремета Василь ... 1.00
Шипот Катерина ... 1.00
Ващишин Теодор ... 1.00
Войтович Текля ... 2.00
Яськевич Володимир ... 1.00
Кузьма Роман ... 1.00

ВІДДІЛ 204.

Відділ 204 У. Н. Союза в Ню Йорку, Н. Й.

Жертва з каси відділу..$ 25.00
Жертви від части членів 50.00

Разом $75.00

Дусановська Анна ... $1.00
Джурин Микола ... 1.00
Хлистун Григорій ... 2.00
Хитрик Іван ... 5.00
Ярич Володимир ... 5.00
Кобрин Олекса ... 2.00
Куцик Антін ... 5.00
Мороз Лев ... 2.00
Мороз Микола ... 1.00
Близняк Микола ... 1.00
Галинич Теодор ... 1.00
Дусановський Іван ... 1.00
Максимович Микола ... 1.00
Матієв Петро ... 1.00
Римар Петро ... 10.00
Сокальчук Петро ... 1.00
Вівчар Михайло ... 1.00
Дзюрка Йосиф ... 1.00

ВІДДІЛ 205.

Бр. св. Арх. Михаїла в Емералд, Па.

Жертва з каси відділу..$
Жертви від членів ... 7.50

Разом $7.50

Хомко Лешко ... $1.00
Гнита Іван ... 1.00
Крайовський Михайло ... 1.00
Левандовський Іван ... 1.00
Рабик Николай ... 1.00
Сулік Павло ... 1.00
Кревич Павло ... 1.00
Данко Федор ... 1.00

ВІДДІЛ 208.

Бр. Пресв. Евхаристії в Скрентон, Па.

Жертва з каси відділу....$5.00
Жертви від части членів. 6.00

Разом $11.00

Хавтур Николай ... 1.00
Яремко Михайло ... 1.00
Капчик Дмитро ... 1.00
Придун Тимко ... 1.00
Стоднир Яків ... 1.00
Шутрока Павло ... 1.00

ВІДДІЛ 222.

Тов. Українська Січ в Томастон, Конн.

Жертва з каси відділу..$25.00
Жертви від членів ...

Разом $25.00

ВІДДІЛ 223.

Бр. св. Іван Хрестителя в Вілкес Бері, Па.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.
Діслано від членів ... $20.00

Разом $20.00

Фещак Семен ... $1.00
Гнида Іван ... 1.00
Капустинський Іван ... 1.00
Конюх Михайло ... 1.00
Конюх Олена ... 1.00
Пельчар Іван ... 1.00
Сухиня Григорій ... 1.00
Сухиня Михайло ... 1.00
Танчук Іван ... 1.00
Тереенко Никола ... 1.00
Добош Йосиф ... 1.00
Капустинська Розалія ... 1.00
Маліборська Вдовха ... 1.00
Пельчар Анна ... 1.00
Сухиня Юлія ... 1.00
Нашишин Николай ... 1.00
Нашишин Варвара ... 1.00
Попівчак Андрій ... 1.00
Таньчук Розалія ... 1.00
Вацлавський Юрій ... 1.00

ВІДДІЛ 226.

Бр. Воскресенія Христового в Смок Рон, Па.

Жертва з каси відділу...$——
Жертви від части членів проголошено.
Діслано від членів ... 1.00

Разом $1.00

Стах Віра ... 1.00

ВІДДІЛ 231.

Бр. св. Михаїла в Нескігонінг, Па.

Жертва з каси відділу...$10.00
Жертви від членів ... 23.00

Разом $33.00

Білоус Юліян ... 1.00
Гоцко Микола ... 1.00
Чиш Михайло ... 1.00
Яворський Йосиф ... 1.00
Кабин Теодор ... 1.00
Коваль Николай ... 1.00
Кулик Юрко ... 1.00
Мицак Василь ... 1.00
Новак Юліян ... 1.00
Павлюкович Станисл. ... 1.00
Сакара Юрій ... 1.00
Стромило Василь ... 1.00
Бурковський Юрко ... 1.00
Чолій Роман ... 1.00
Гавран Григорій ... 1.00
Іванила Василь ... 1.00
Козіцький Іван ... 1.00
Литвинець Юрко ... 1.00
Луцишин Василь ... 1.00
Стромило Юлія ... 1.00
Іванила Теодор ... 1.00
Піхоцький Василь ... 1.00
Клецко Стась ... 1.00

ВІДДІЛ 234.

Тов. Запорожська Січ в Елізабет, Н. Дж.

Жертва з каси відділу...$——
Жертви від части членів 34.00

Разом $34.00

Фортуна Антін ... $1.00
Гой Онуфрій ... 1.00
Гвіздь Юрко ... 1.00
Каплун Стефан ... 1.00
Кешенюк Дмитро ... 1.00
Кінащук Ігнатій ... 1.00
Кузьминський Теодор ... 1.00
Пілат Кость ... 1.00
Попо Матвій ... 1.00
Рудницький Григорій ... 1.00
Шавняк Микола ... 2.00
Вальчишин Йосиф ... 1.00
Возняк Кирило ... 1.00
Бурбеляк Йосиф ... 1.00
Чечіль Тома ... 1.00
Генега Стефан ... 1.00
Генега Ілько ... 1.00
Генега Томко ... 1.00
Генега Михайло ... 1.00
Горин Тимко ... 1.00
Костишин Михайло ... 1.00
Кіщенюк Іван ... 1.00
Малик Франко ... 1.00
Огар Михайло ... 1.00
Пілат Ілько ... 1.00
Скоренький Никола ... 1.00
Сташко Павло ... 1.00
Висоцький Валерій ... 1.00
Воробель Іван ... 1.00
Чечіль Ілія ... 1.00
Герета Григорій ... 1.00
Яцків Семен ... 1.00
Могила Матвій ... 1.00

ВІДДІЛ 242.

Бр. св. Петра і Павла в Фреквіл, Па.

Жертва з каси відділу...$——
Жертви від части членів 23.00

Разом $23.00

Андрух Стефан ... $1.00
Андро Дмитро ... 1.00
Чабан Дмитро ... 1.00
Халупа Дмитро ... 1.00
Гаргай Михайло ... 1.00
Головатий Франко ... 1.00
Гришко Іван ... 1.00
Гришко Даниїл ... 1.00
Гришко Теодор ... 1.00
Костишак Юрій ... 1.00
Коропчак Андрій ... 1.00
Кроляк Семко ... 1.00
Любинецький Іван ... 1.00
Мазур Теодор ... 1.00
Найдух Василь ... 1.00
Рінго Михайло ... 1.00
Рінго Андрій, стар. ... 1.00
Гінго Андрій, мол. ... 1.00
Сахар Василь ... 1.00
Стапай Григорій ... 1.00
Сисак Михайло ... 1.00
Демитер Павло ... 1.00
Мацей Іван ... 1.00

(Дальше буде).

Відомий бостонський промотер борців Пол Бовзер, котрий устроює боротьбу в Бостон за послідних 5 літ, заявив, що ще ніякий борець в Бостоні не викликав такого зацікавлення, як виступ Гаркавенка. По гадці Бовзера американські спортсмени дуже полюбили Гаркавенка за його гарну борбу.

В четвер, 24-го лютого, Гаркавенко бореться знова в Бостон Арена гали, котра поміщує до дванайцять тисяч людий.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

232.

Бр. св. Івана Хрестителя в Лорейн, О., відділ 34. Укр. Нар. Союза.

Коляда на Сиротинець-Захист при Укр. Нар. Союзі.

Наше Братство пішло з колядою на народні і добродійні цілі, і між тим не забуло також і на Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі, на котрий призначено зі заколядованої суми жертву 30 дол.

Аж серце радується і чоловік підноситься на дусі, коли було приглядатися жертводавцям, з якою свідомостю і заінтересованим складали свої лепти на народні і добродійні цілі. Даремний труд наших ворогів, називаючих наш Український Загал темною масою. За послідних десять літ наша суспільність зробила великий поступ у визвольній борбі, а можна це пізнати хотяйби з цего, як загал відноситься і орєнтується в справах народних і гуманних.

Трудівникам народним і жертводавцям отсею дорогою складається щире Спаси-Біг, а рівночасно желаємо витревалости в добрім і кориснім ділі. — Остаю з поважанням, Іван Чмирід, секретар.

233.

Тов. ім. Т. Шевченка в Гери, Інд., відділ 100. У. Н. Союза.

Наше Товариство спільно з Горожанським Клюбом устроїло забаву, на котрій зібрано добровільні жертви на Сиротинець від слідуючих Добродіїв: І. Бариляк, Л. Зарецький, А. Зарецький і І. Зіневич по 2 доляри; З. Бариляк, П. Обожинський, Ст. Стечик, С. Стечик, В. Загутинець, М. Загутинець, Н. Н. Козлович, М. Гайвонович, А. Гайвонович, Євдоченко, Н. Софяк, Е. Софяк, Ст. Кухар, Т. Кухар, Гумінський, Моридяк, Юрчак, Комоник, Ю. Шумило, І. Жук, М. Паламар, Довгун, Ю. Войтович, Джаман, А. Цебак, О. Клібан, Морконець, Мондяк і Фіяк всі по 1 долярові; Ківака 75 ц., В. Моцяк, Гоміньок, Юрчак, Комоник, А. Цебак, І. Лавровський і М. Лавровська всі по 50 ц.; дрібними датками зібрано 5 д. і 55 ц., разом зібрано 47 долярів і 80 центів. Розходів було 24 д. і 70 ц., остало чистого доходу з цеї забави 23 д. і 10 ц., котрі рівночасно пересилається на руки Заряду будови Сиротинця-Захисту.

Уряд тов. Т. Шевченка складає сердечну подяку Горожанському Клюбови за ласкаву участь, а також всім жертводавцям і тим, що чимнебудь причинилися до такого благородного діла.

Не від річи буде, коли згадаємо, що „Гетьманці" старалися за всяку ціну перешкодити в нашій гуманній роботі, бо в простакуватий спосіб хотіли ввести безладдя і замішання в нашій забаві. Однак холоднокровність і висшість духа наших свідомих членів до цего не допустила. Проч з дороги, мерзенні громили, бо ми ідучи до сонця правди і волі, вас зітремо на порох. — За уряд: М. Паламар, предс.; А. Цебак, секр.; М. Чубатний, касієр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ